

Statenmededeling aan Provinciale Staten

Onderwerp

Uitspraak Raad van State over het besluit intrekking Reconstructieplannen

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Kennisnemen van

De uitspraak van de Raad van State van 27 november 2013 en de implicaties daarvan.

Datum

3 december 2013

Documentnummer

3506217

Aanleiding

De Raad van State heeft woensdag 27 november 2013 uitspraak gedaan over de intrekking van de reconstructieplannen. De rechter heeft het PS besluit én het goedkeuringsbesluit van de staatssecretaris helaas vernietigd. De achterliggende reden voor de vernietiging is dat de Reconstructiewet verplicht tot het hebben van een Reconstructieplan en dat de provincie niet had mogen anticiperen op de ophanden zijnde intrekking van de Reconstructiewet, nu deze wetwijziging nog niet in werking is getreden. Deze uitspraak is juridisch correct maar wel te betreuren. Vooral omdat het wetsvoorstel tot wijziging van de WILG, waarin ook de bevoegdheid voor de Minister is opgenomen om bij Koninklijk Besluit de Reconstructiewet in te trekken, per 1 januari 2014 in werking treedt.

De rechter heeft, ondanks een verzoek daartoe, geen rekening gehouden met deze wetwijziging en kiest in zijn uitspraak een formele benadering. Inhoudelijk is de rechter niet op de overige beroepsgronden ingegaan. Wel is nadrukkelijk overwogen dat een orgaan dat bevoegd is tot vaststelling van een plan, ook bevoegd is tot intrekking daarvan. Ook als daarvoor in de wet geen bevoegdheid is opgenomen.

Bevoegdheid

De bevoegdheid om te beslissen over de intrekking of wijziging van de reconstructieplannen ligt bij PS.

Kernboodschap

- 1. De reconstructieplannen, inclusief de integrale zonering, hebben formeel nog steeds gelding*

Direct gevolg van de uitspraak is dat de Reconstructieplannen formeel nog steeds gelden. Om de gevolgen hiervan inzichtelijk te maken is onderscheid nodig in:

- a. De integrale zonering: In de plannen is de integrale zonering vastgesteld. Het vaststellen van deze zonering is verplicht op grond van de Reconstructiewet. PS hebben hierbij bepaald dat deze zonering een zogenaamde bindende werking heeft naar derden. Dat betekent ook dat gemeenten deze zonering verplicht moeten opnemen in hun bestemmingsplannen. Dit past niet binnen de uitgangspunten van de nieuwe koers die de provincie wil ingaan met de Transitie naar zorgvuldige veehouderij. Daarin is het uitgangspunt dat de extensiveringsgebieden behouden blijven maar dat het onderscheid in verwevings- en landbouwontwikkelingsgebied verdwijnt. Voor de nieuwe koers van een zorgvuldige veehouderij is het daarom nodig dat de rechtstreekse werking van de zonering vervalt. Wij zullen u hiervoor een voorstel doen, zodra wij meer duidelijkheid hebben over wanneer de Minister voornemens is de Reconstructiewet in te trekken. Het overleg dienaangaande is in gang gezet.
- b. De beleidskaders: de in de plannen opgenomen beleidskaders hebben geen werking naar derden. Het overgrote deel van de beleidskaders is inmiddels geactualiseerd met het vaststellen van het Provinciaal Waterplan, de Structuurvisie RO 2010, het Koersdocument Stad en Platteland en het natuurbeleid in Brabant Uitnodigend Groen. De uitspraak heeft materieel geen gevolgen voor deze bijgestelde doelen. Een bestuursorgaan kan immers beleidsregels aanpassen en/of nader invullen.

Datum

3 december 2013

Documentnummer

3506217

2. Materieel heeft de uitspraak beperkte gevolgen.

De reden voor intrekking in 2012 was met name ingegeven vanwege een uitspraak van de rechtbank te Den Bosch. In die uitspraak werden de aangescherpte regels voor intensieve veehouderij uit de Verordening ruimte onverbindend geacht, vanwege strijd met de kaders uit de Reconstructieplannen. Inmiddels is duidelijk dat de provincie wel degelijk bevoegd is om in de Verordening ruimte het beleid uit de Reconstructieplannen verder in te vullen en aan te scherpen. Dit volgt met name uit de uitspraak van de Raad van State uit augustus 2012 over het hoger beroep dat tegen deze uitspraak van de rechtbank was ingesteld. Maar deze lijn is inmiddels ook meerdere malen bevestigd in uitspraken rondom verleende ontheffingen voor de intensieve veehouderij.

De uitspraak heeft daarom inhoudelijk geen of slechts beperkte gevolgen voor de beleidswijziging van de Transitie naar zorgvuldige veehouderij. De uitspraak betekent dat zolang de reconstructieplannen nog bestaan, deze transitie geplaatst moet worden binnen de doelen zoals benoemd in de Reconstructiewet en –plannen. Inhoudelijk is dat geen enkel probleem: de doelen van de Transitie naar zorgvuldige veehouderij passen prima binnen het streven zoals dat in de Reconstructieplannen is neergelegd van een duurzame veehouderij. Daarbij was het doel ook om de veehouderij in evenwicht te brengen met diens omgeving.

Ook hier geldt als duidelijk is dat het KB tot intrekking van de wet op korte termijn verwacht wordt, er geen reden is om de Svro in die zin aan te passen.

Datum

3 december 2013

Documentnummer

3506217

Consequenties

1. Er ontstaat onduidelijkheid rondom de werking van de reconstructieplannen

Het is vervelend dat door de uitspraak opeens de oude beleidskaders weer herleven, terwijl die in andere plannen zijn bijgesteld. Dit schept alleen maar verwarring naar de buitenwereld.

Dit blijkt ook uit een aantal eerste signalen die na de uitspraak zijn binnen gekomen. In de pers is al aangegeven dat sommigen veronderstellen dat door de uitspraak de (oude) doelen voor de EHS weer herleven en dat de provincie die moet naleven. Maar als dat de consequentie van de uitspraak zou zijn, dan herleeft ook het beleid voor de intensieve veehouderij weer met bouwblokken van 2,5-3 ha en nieuwvestiging in de LOG's. Vanuit die gedachte zijn er gemeenten die aangegeven dat zij dus gewoon weer verder gaan met de ontwikkeling van de landbouwontwikkelingsgebieden. Voorts zijn in de pers berichten verschenen dat men 'schade' gaat claimen vanwege de uitspraak.

Ten aanzien van bovenstaande interpretaties van de uitspraak geldt allereerst dat de rechter in zijn uitspraak in het geheel niet is ingegaan op de inhoudelijke beroepsgronden of gevolgen van de vernietiging van het besluit. Bovenstaande conclusies kunnen dan ook niet getrokken worden op grond van de uitspraak. De uitspraak brengt geen verandering in de vigerende kaders zoals neergelegd in de Vr. Het is dan niet duidelijk waarop de conclusies zoals hierboven opgenomen zijn gebaseerd.

Wij vinden het wel wenselijk om zo spoedig mogelijk duidelijkheid te bieden aan iedereen welke kaders gelden. Wij zullen u hiertoe een voorstel doen.

Vervolg

Wij zijn momenteel in overleg met het ministerie van EZ om te bezien op welke termijn de Minister overgaat tot intrekking van de Reconstructiewet. Afhankelijk van dat tijdstip werken wij een voorstel uit voor Provinciale Staten. Dit voorstel wordt aan u aangeboden in het verlengde van het statenvoorstel tot vaststelling van de Structuurvisie 2014 en Verordening ruimte 2014.

Bijlagen

Uitspraak Raad van State 27 november 2013

Datum

3 december 2013

Documentnummer

3506217

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. W.G.H.M. Rutten

Auteur: E.F.M. Vos, EVos@brabant.nl, toestel (06) 55 68 66 47

Ruimtelijke Ontwikkeling & Handhaving/Bureau Strategie, Beleid en
Monitoring